

Het Waterschapshuis

Planning & Controlcyclus 2020

Versie AB 28 november 2019

V0450/H009238

1	Inleiding	3
1.1	Doelstelling	3
1.2	Principe Plan-Do-Check-Act	3
2	De P&C cyclus in schema	4
2.1	De cyclus	4
2.2	Parallele cycli	4
3	Sturing en verantwoording binnen HWH	6
4	Strategisch Meerjarenplan	6
4.1	Doel	6
5	Kaderbrief 2021	7
5.1	Doel	7
5.2	Opzet en inhoud	7
5.3	Proces	7
5.4	Planning	7
6	Programmabegroting 2021	8
6.1	Doel	8
6.2	Opzet en inhoud	8
6.3	Proces	8
6.4	Begrotingswijzigingen	8
6.5	Planning	8
7	Tussentijdse rapportages 2020	9
7.1	Managementrapportages	9
7.2	Rapportages aan Opdrachtgeverstafel en Uitvoerend overleggen	9
7.3	Bestuursrapportages	9
8	Jaarstukken 2019	10
8.1	Doel	10
8.2	Opzet en inhoud	10
8.3	Proces	10
8.4	Planning	10

1 Inleiding

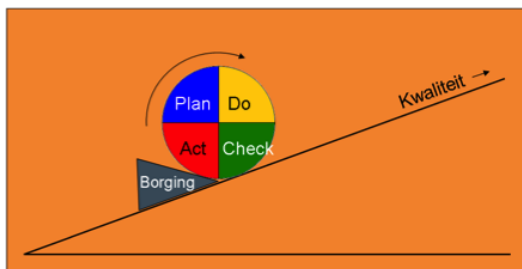
1.1 Doelstelling

Hierbij treft u de beschrijving aan van de Planning & Control (P&C) cyclus 2020 van Het Waterschapshuis. Hierin wordt per product uit de P&C-cyclus beschreven wat het doel is, de globale inhoud, het proces en de tijdsplanning. De planning per product is op hoofdlijnen opgenomen. Intern wordt door Het Waterschapshuis een meer gedetailleerde planning gehanteerd.

Het doel van de beschrijving van de P&C-cyclus is de organisatie en het bestuur inzicht verschaffen in wat zij kunnen verwachten van de documenten in de P&C-cyclus en wanneer zij deze documenten kunnen verwachten. Hiermee heeft het bestuur en de organisatie de gelegenheid om deze P&C werkzaamheden in te passen in de eigen planning.

1.2 Principe Plan-Do-Check-Act

Een belangrijk uitgangspunt voor de P&C-cyclus binnen Het Waterschapshuis wordt gevormd door de PDCA cyclus. Dit is een regelkringprincipe voor (proces)besturing en bestaat uit vier stappen, te weten: Plan Do Check Act. De inrichting en borging ervan blijkt uiterst essentieel voor betere organisatieprestaties. Ook het model van het Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK model) werkt met de PDCA cyclus. De vier stappen Plan Do Check Act zorgen voor ondersteuning van het kwaliteitsmanagement en aanscherping van de strategie en het management van Het Waterschapshuis.

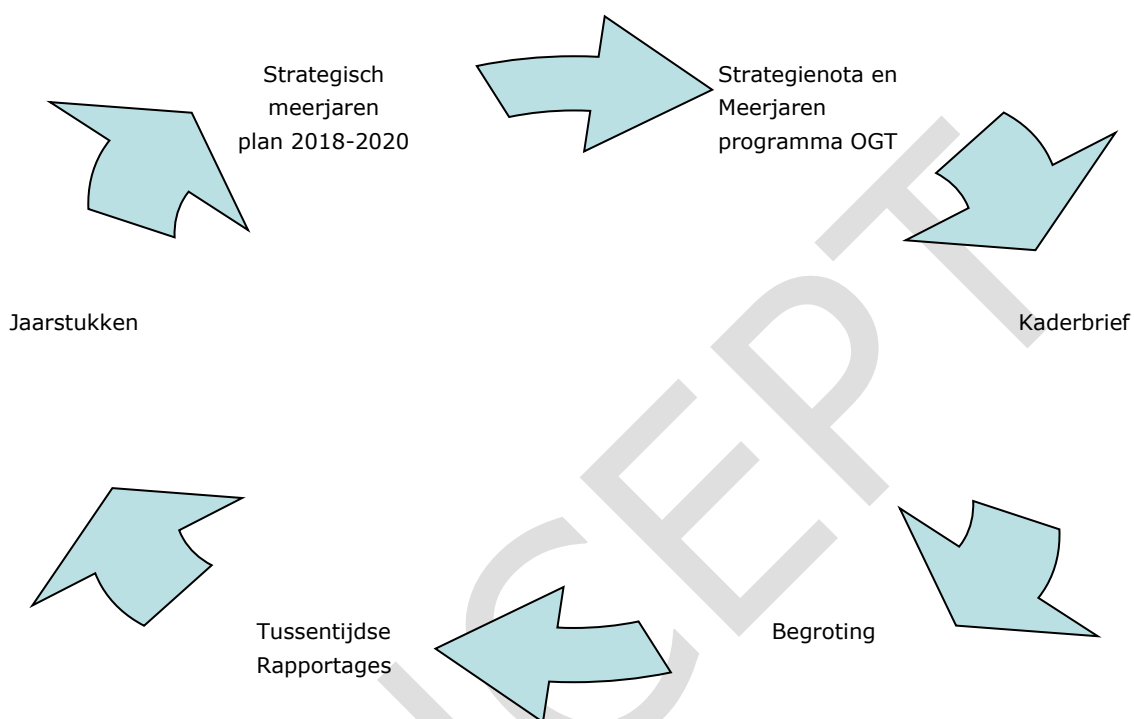
Afbeelding 1: PDCA - Plan Do Check Act. De resultaten worden geborgd zodat de herhaling van PDCA cyclus continue verbetering kan opleveren

Stap	Korte beschrijving
Plan	Plannen maken en doelstellingen formuleren, bijvoorbeeld opstellen strategisch meerjarenplan, Begroting, Jaarplannen.
Do	Plannen uitvoeren en registreren, dit betreft de uitvoering van het voorgenomen beleid.
Check	Uitkomst van de plannen vergelijken met realisatie en deze bespreken, bijvoorbeeld door middel van Tussentijdse rapportages en het opstellen van de Jaarrekening.
Act	Plannen en doelstellingen actualiseren en bijsturen, bijvoorbeeld door het bijstellen van het beleid en nieuwe verwachtingen opnemen in de begroting of het bijsturen in de Tussentijdse rapportages.
Borging	De uitkomsten van de bovengenoemde stappen komen aan de orde bij Opdrachtgeverstafel, Uitvoerend overleggen, Directie en Bestuur. Door een adequate Interne controle en Rechtmatigheid kan continue verbetering worden geborgd.

2 De P&C cyclus in schema

2.1 De cyclus

De P&C producten vormen een cyclus. Per jaar lopen er echter verschillende cycli parallel. In onderstaande paragrafen wordt dit geïllustreerd.

2.2 Parallele cycli

In één kalenderjaar is er sprake van 3 parallelle cycli. Omdat het vaststellen van de begroting 2021 en de 1e wijziging van 2020 al in de eerste maanden van 2020 is gepland, start het traject van kaderbrief en voorbereidingen al in de laatste maanden van 2019. Hiermee wordt tevens een gelijkmatige spreiding van de P&C producten over het jaar gerealiseerd.

Jaar	2019			2020					
Maand	10	11	12	01	02	03	04	05	06
Cyclus van het komende jaar	Kaderbrief 2021	Best. traject	Begroting 2021	Bestuurlijk traject					
Cyclus van het huidige jaar			1 ^e wijziging begroting 2020	Bestuurlijk traject			Tussentijdse rapportage 2020	Best. traject	
Cyclus van het voorgaande Jaar				Jaarstukken 2019		Bestuurlijk traject			

Jaar	2020					
Maand	07	08	09	10	11	12
Cyclus van het komende jaar		Strategisch Meerjarenplan 2021-2024				
Cyclus van het huidige jaar			Tussentijdse rapportage 2020	Best. traject		
Cyclus van het voorgaande Jaar						

3 Sturing en verantwoording binnen HWH

De rolverdeling Dagelijks en Algemeen bestuur enerzijds en de Opdrachtgeverstafel en Uitvoerend overleggen anderzijds is onderstaand beschreven.

Gremium	Richt zich primair op:
Dagelijks en Algemeen bestuur	<ul style="list-style-type: none"> – De financiën en bedrijfsvoering van de instandhouding van Het Waterschapshuis – De inzet van de beschikbare vaste en flexibele capaciteit – Het waarborgen van het functioneren van de loden deuren en overige beheersmaatregelen ten aanzien van risico's in de projecten op basis van Dienstverleningshandvest.
opdrachtgeverstafels en Uitvoerend overleggen	<ul style="list-style-type: none"> – Betrokken bij de evaluatie van het functioneren en het eventueel wijzigen van het stelsel van afspraken over financiering, aansprakelijkheid en risico's (hierna loden deur afspraken) en bewaakt de naleving ervan in de praktijk. – Beslist over het instellen, wijzigen en (tussentijds) beëindigen van collectieve programma's en projecten, – Toetst voorstellen voor het instellen, wijzigen en (tussentijds) beëindigen van een facultatief programma of project marginaal aan de loden deur afspraken resp. de afgesloten DVO. – Bewaakt de prioritering binnen het lopende programma en projecten portfolio – Borgt de samenwerkingsgedachte en de verbinding tussen de waterschappen als opdrachtgevers en HWH door het coördineren en begeleiden van de besluitvorming over deelname aan programma's en projecten tussen en binnen de waterschappen. De Opdrachtgeverstafel heeft geen rol in de aansturing van de uitvoering van collectieve en facultatieve programma's en projecten; dat is de verantwoordelijkheid van een Uitvoerend overleg.

Voor begrotingswijzigingen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- a) Alleen contractmutaties leiden tot een begrotingswijziging, andere afwijkingen (voor- of nadeel) lopen via de jaarrekening. In de 1^e en 2^e bestuursrapportages wordt hier over gerapporteerd. Begrotingswijzigingen worden formeel vastgesteld door het Algemeen bestuur.
- b) Alleen begrotingswijzigingen ten aanzien van instandhouding, die invloed hebben op de bijdrage van een of meerdere waterschappen lopen via zienswijzeprocedure.

De bestuursrapportages behandelen de inhoudelijke voortgang/kwaliteit, de planning, de financiën en de risico's per project. Deze rapportage wordt ook gebruikt voor de verantwoording richting de uitvoerend overleggen en opdrachtgeverstafel.

4 Strategisch Meerjarenplan

4.1 Doel

Het Strategisch Meerjarenplan van Het Waterschapshuis vormt het begin van de P&C-cyclus. In het strategisch meerjarenplan worden de hoofdlijnen van het beleid voor de komende 4 jaar weergegeven. Door het opstellen van het strategisch meerjarenplan wordt beoogd dat de bespreking in het bestuur over het meerjarig financieel beeld en de voorgenomen activiteiten voor het komende jaar reeds vroeg in de cyclus kan plaatsvinden, aangezien dit document weer een bron is voor de waterschappen in hun eigen P&C-cyclus.

Planning & Controlcyclus 2020

In het strategisch meerjarenplan geeft Het Waterschapshuis aan welke plannen en producten zij willen realiseren, welke middelen daarmee gemoeid zijn en op welke manier dit aansluit bij de missie en visie. Dit plan betreft met name de instandhouding, de capaciteit en de kaders van de dienstverlening (ontwikkeling kwaliteit, processen, toetsing).

De opdrachtgeverstafel heeft een strategienota en meerjarenprogramma opgesteld. De strategienota is de kapstok voor het Meerjarenprogramma. Er was behoefte om meer inhoud te geven aan de onderliggende visie met strategische richtingen en thema's. Aan de hand van de visie, strategische richtingen en thema's, wordt gekomen tot een gezamenlijke aanpak. In het meerjarenprogramma staat welke projecten de komende jaren lopen, welke moeten en welke kansrijk zijn om uit te voeren.

De strategienota en het meerjarenprogramma maken formeel geen onderdeel uit van de P&C cyclus van Het Waterschapshuis maar hebben uiteraard wel invloed op de inhoud van strategisch meerjarenplan en begroting.

5 Kaderbrief 2021

5.1 Doel

Naast de verplichting vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen is er ook vanuit Het Waterschapshuis behoefte om de financiële en beleidsmatige kaders op hoofdlijnen, voorafgaand aan het opstellen van de begroting met het bestuur te delen.

5.2 Opzet en inhoud

In de kaderbrief zullen op hoofdlijnen de volgende zaken opgenomen worden:

- Financiële uitgangspunten (uurtarieven, indexering etc.)
- Belangrijkste financiële ontwikkelingen
- Belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen.

5.3 Proces

Voorgesteld wordt om de kaderbrief door het Dagelijks bestuur te laten vaststellen en vervolgens wordt deze ter besluitvorming naar het Algemeen bestuur en de waterschappen verstuurd. Het Algemeen bestuur kan boodschappen en richtinggevende uitspraken meegeven aan het Dagelijks bestuur die betrokken kunnen worden bij het opstellen van de begroting.

5.4 Planning

Gelet op de vroege start van het begrotingsproces zal de kaderbrief 2021 in oktober 2019 gereed moeten zijn.

Activiteit	Deadline	Team/Gremium
Kaderbrief in coördinatieteam	Week 42 2019	Coördinatieteam
Dagelijks bestuur: vaststellen kaderbrief 2021	Week 44 2019	Bestuur
Verzenden kaderbrief naar waterschappen	Week 45 2019	Waterschappen

6 Programmabegroting 2021

6.1 Doel

De programmabegroting bevat een vertaling van het beleid naar concrete activiteiten, prestaties en middeleninzet voor het komende jaar, met een doorkijk naar de drie jaren daarna. Via vaststelling van de begroting autoriseert het bestuur de directeur tot het maken van de kosten die noodzakelijk zijn om de voorgenomen activiteiten te kunnen realiseren. Binnen de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de kosten van instandhouding en de kosten inzake uitvoering projecten.

6.2 Opzet en inhoud

De begroting kent een indeling in programma's en paragrafen en een productenraming. De programma-indeling wordt bepaald door het bestuur. Eén van de aanbevelingen vanuit het koersplan HWH Wijzer naar 2020 is dat HWH 3.0 werkt met programma's op hoofdlijnen. De OGT heeft dit principe omarmd en er zijn de afgelopen periode 11 programma's benoemd waaraan de lopende projecten en diensten van HWH zijn toegewezen.

De op te nemen paragrafen in de begroting van de Gemeenschappelijke regeling zijn wettelijk bepaald in het Waterschapsbesluit en hebben o.a. betrekking op weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering.

6.3 Proces

Het opstellen van de programmabegroting wordt vanuit twee kanten benaderd, namelijk top-down en bottom-up.

Top-down:

In het strategisch meerjarenplan en de kaderbrief wordt het kader aangegeven voor nieuw of gewijzigd beleid, rekening houdende met de uitwerking van programmatisch werken. Maatregelen en besluiten genoemd in het meerjarenplan en de uitwerking van programmatisch werken worden in de Begroting geconcretiseerd (top-down).

Bottom-up:

Vanuit de project werkzaamheden ligt het startpunt bij de opdrachtgeverstafel en Uitvoerend overleggen met als uitgangspunt de voorgenomen activiteiten (bottom-up).

6.4 Begrotingswijzigingen

Begrotingswijzigingen lopen in principe mee met de planning van de bestuursrapportages (zie hoofdstuk 8). Naar verwachting is er aanleiding om een grootschalige wijziging door te voeren in de begroting 2020 (vanwege wijzigingen naar aanleiding van het nieuwe programmatisch werken) die het noodzakelijk maakt om een geheel nieuw begrotingsboekje 2020 op te stellen. Deze begrotingswijziging (inclusief zienswijzeprocedure) wordt parallel uitgevoerd met het begrotingsproces 2021, zodat waterschappen slechts 1 zienswijzeprocedure hoeven te doorlopen.

6.5 Planning

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de wettelijke zienswijzeprocedure richting de waterschappen doorlopen.

Activiteit	Deadline	Team/Gremium
Coördinatieteam begroting 2021 (en 1 ^e wijziging 2020)	Week 48 2019	Coördinatieteam
Dagelijks Bestuur: behandeling concept ontwerp begroting	Week 50 2019	Bestuur

Planning & Controlcyclus 2020

Aanpassingen verwerken, begroting naar ws'en Start zienswijzeprocedure	Week 2 2020	Waterschappen
Einde zienswijzeperiode	Week 10 2020	Waterschappen
Coördinatieteam: Concept nota van toelichting, aanbiedingsbrief, eventuele wijzigingsvoorstellen + definitieve ontwerp begroting	Week 11 2020	Coördinatieteam
DB: behandeling nota van toelichting, definitieve ontwerp begroting en eventuele concept wijzigingsvoorstellen	Week 13 2020	Bestuur
Aanpassingen vanuit eventuele opmerkingen DB Verzenden Begroting 2021 (en 1 ^e wijziging 2020) en reactie naar AB	Week 13 2020	Financiën
Vaststelling Begroting 2021 (en 1 ^e wijziging 2020) en reactienota	Week 16 2020	AB
Aanleveren vastgestelde begroting 2021 (en 1 ^e wijziging 2020) richting provincie	Week 18 2020	Provincie

7 Tussentijdse rapportages 2020

7.1 Managementrapportages

Aan het management wordt maandelijks een rapportage verstrekt met daarin onder andere informatie over:

- Financiële overzichten inzake instandhoudingsbudgetten en projectbudgetten
- Personeelsgerelateerde informatie
- Tijdregistratie

De planning wordt intern opgesteld en bewaakt.

7.2 Rapportages aan Opdrachtgeverstafel en Uitvoerend overleggen

Aan de Opdrachtgeverstafel en Uitvoerend overleggen worden minimaal 3 maal per jaar rapportages verstrekt inzake de voortgang van de projecten. De informatiebehoefte vanuit de Opdrachtgeverstafel en stuurgroep moet nog verder gedefinieerd worden. Vooralsnog worden de 3 bestuursrapportages (na 4 maanden, 8 maanden en 12 maanden) ook toegestuurd naar de opdrachtgeverstafel c.q. uitvoerend overleggen.

7.3 Bestuursrapportages

Aan het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur wordt driemaal per jaar een voortgangsrapportage verstrekt. Er is sprake van een 4-maandrapportage per 30 april, 31 augustus en 31 december (als bijlage bij de jaarrekening). Via de bestuursrapportage informeert de organisatie het bestuur over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de doelen uit de programmabegroting.

Gelijktijdig met de bestuursrapportages wordt een begrotingswijziging aangeboden. Alleen contractmutaties leiden tot een begrotingswijziging, andere afwijkingen (voor- of nadeel) loopt via de jaarrekening. In de 1^e en 2^e BERAP wordt hierover gerapporteerd. Begrotingswijzigingen worden formeel vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Begrotingswijzigingen die betrekking hebben op de instandhouding, die invloed hebben op de bijdrage van een of meerdere waterschappen lopen via wettelijke zienswijzeprocedure.

Planning & Controlcyclus 2020

De planning voor de 1^e bestuursrapportage is als volgt:

Activiteiten	Deadline	Team/Gremium
Besluitvorming in coördinatieteam	Week 22 2020	Coördinatieteam
Behandeling in DB	Week 23 2020	DB
Behandeling in AB	Week 27 2020	AB

De planning voor de 2e bestuursrapportage is als volgt:

Activiteiten	Deadline	Team/Gremium
Besluitvorming in coördinatieteam	Week 43 2020	Coördinatieteam
Behandeling in DB	Week 45 2020	DB
Formele vaststelling begrotingswijziging in AB	Week 48 2020	AB

De 3e Bestuursrapportage valt samen met het jaarrekeningtraject.

8 Jaarstukken 2019

8.1 Doel

De jaarstukken vormen het instrument waarmee verantwoording wordt afgelegd over het gevoerde beleid en beheer. De jaarstukken bestaan uit het bestuursverslag (betreft de inhoudelijke verantwoording) en de Jaarrekening (betreft de financiële verantwoording).

8.2 Opzet en inhoud

De jaarrekening en het bestuursverslag zijn ingedeeld naar programma's en paragrafen en ingericht conform de wettelijke voorschriften (Wet gemeenschappelijke regelingen en het Waterschapsbesluit).

Het jaarverslag is beschrijvend van aard. De jaarrekening is cijfermatig van aard en bestaat uit de waarderingsgrondslagen, balans, exploitatierekening en de toelichting op de balans en de exploitatierekening.

8.3 Proces

De jaarstukken worden door de directeur aangeboden aan het bestuur. Het bestuur (AB) stelt de jaarstukken vast.

8.4 Planning

De jaarstukken worden gecontroleerd door de accountant. De accountant voert zijn controle uit in twee delen: een interimcontrole (oktober/november van het betreffende boekjaar) en een eindejaarscontrole. Het streven is om de voorlopige jaarrekening 2019 gereed te hebben kort nadat de begroting 2021 en de 1^e wijziging 2020 naar de waterschappen wordt verstuurd. Tevens conformeren wij ons aan de wet gemeenschappelijke regelingen waarin is opgenomen dat de (voorlopige) jaarrekening voor 15 april aan de waterschappen dient te worden toegezonden.

Activiteiten	Deadline	Team/Gremium
Voorlopige jaarstukken	Week 6 2020	Bestuur
Voorlopige jaarstukken verzenden naar waterschappen	Week 7 2020	Waterschappen
Accountantscontrole	Week 7/8 2020	Accountant
Jaarstukken in DB	Week 13 2020	DB
Jaarstukken vast laten stellen door AB	Week 16 2020	AB
Informatieverstrekking jaarrekening richting provincie en CBS	Week 18 2020	Provincie en CBS

CONCEPT